

THE CONCEPT AND REASON OF ACQUISITIVE PRESCRIPTION TERM

Jr. ANA-MARIA DIACONU
Universitatea „Constantin Brâncuși”, Târgu -Jiu

Abstract. In our legislation, terminological, we don't have a uniform word or phrase for the notion of acquisitive prescription.

Keywords: term, acquisitive prescription, usucapion

1. Noțiunea de „termen” al prescripției achizitive

Sub aspect *terminologic*, nu avem pentru termenul prescripției achizitive¹ un cuvânt sau o expresie uniformă în legislația noastră și, cu atât mai puțin, în literatura de specialitate. Este întâlnit în expresii precum: „întreruperea prescripției”² sau „suspendarea prescripției”³, „cursul prescripției”⁴, „cursul prescripției achizitive”⁵, „Despre timpul cerut pentru a prescrie”⁶, „termenul prescripției...”⁷, „timpul posesiunii”⁸, ori „termenul uzucapiunii”⁹.

Și în doctrina franceză întâlnim pentru noțiunea de *termen al prescripției achizitive* atât

---

¹ Pentru noțiunea de prescripție achizitivă, a se vedea R. Peptan, *Prescripția achizitivă în sistemul Codului civil român*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2015, p.7-12.

² Pentru întreruperea prescripției achizitive, R. Peptan, *op. cit.*, p. 158-174.

³ referire implicită la termenul prescripției achizitive în *Titlul XX, Cartea a III-a al Codului civil, Capitolului al III-lea (art. 1863 - 1885)*, precum și în toată literatura de specialitate. A se vedea și R. Peptan, *op. cit.*, 177-178.

⁴ *art. 1874 C. civ.*

⁵ A. Boar, *Uzucapiunea, prescripția, posesia și publicitatea drepturilor*, Editura Lumina Lex, București, 1999, p. 150; E. Chelaru, *Curs de drept civil. Drepturi reale principale*, Editura All Beck, București, 2003, p. 165 și urm.

⁶ astfel se intitulează *Capitolul al IV-lea din Titlul XX, Cartea a III-a al Codului civil*.

⁷ *art. 1887, 1889 Cod civil*

⁸ M. Cantacuzino, *Elementele dreptului civil*, Editura All Educational, București, 1998, nr. 226, p. 122 și nr. 230, p. 126.

⁹ C. Hamangiu, I. Rosetti -Bălănescu, Al. Băicoianu, Bălănescu, 1977, vol. II, nr. 403 și urm., p. 173 și urm.; R. Peptan, *Uzucapiunea în regim de carte funciară*, Editura Didactică și Pedagogică. București, 2015, p. 140, 153; A. Boar, *op. cit.*, p. 146 și urm.; D. Lupulescu, *Dreptul de proprietate comună pe cote părți și aplicațiile sale*, Editura științifică, București, 1973, p. 233 și urm.

„*delai*”¹, cât și „*le cours de la prescription*”² sau „*temps requis pour prescrire*”³ și, numai izolat, „*terme*”⁴, fiind delimitat, astfel, și sub aspect terminologic, de „*Delai*” cu semnificația de „*le temps requis pour prescrire*” este delimitat și sub aspect terminologic de „*terme*” (termen), folosit în dreptul francez pentru termen, modalitate a actului juridic⁵.

Considerăm că, în Codul nostru civil din 1864, deși noțiunea de „termen” este uzitată atât pentru prescripția achizitivă sau extinctivă, cât și pentru alte instituții juridice (termenul - modalitatea a actului juridic civil⁶, termenul de grație⁷, termenul de decădere⁸, alte termene speciale⁹), nu se pun probleme de confuzie, dat fiind conținutul diferit al noțiunilor. În ceea ce privește termenul de prescripție achizitivă sau de prescripție extinctivă¹⁰, simpla indicare legislativă prin „*termenul prescripției*” sau „*cursul prescripției*”, au suscitât dispute interpretative, dată fiind, așa cum vom arăta explicit mai jos, reglementarea, în parte, prin texte comune a celor două instituții în *Codul civil*¹¹ și ulterior, în *Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă*.

De asemenea, noțiunea de „termen” (moment sau perioadă de timp) este menținut în *noul Cod civil* pentru toate aceste instituții juridice, în esență, cu conținut diferit, mai mult sau mai

---

¹ Fr. Terré, Ph. Simler, *Droit civil. Les Biens*, Précis Dalloz, 6-eme édition, Paris, 2002, nr. 472 și urm., p. 349

² art. 2251 - 2259 C. civ. fr.

³ Chap. V, Titre XX, Livre III, C. civ. fr.

⁴ în art. 2261 C. civ. fr..

⁵ art. 1376 - 1379 C. civ. fr.

⁶ reglementat de art. 1022 -1025 C. civ. rom., definit în doctrină ca fiind un eveniment, viitor și sigur (*dies*) de care depinde nașterea sau stingerea obligația (în sens restrâns) fără efecte retroactive. A se vedea R. Peptan, *Drept civil. Teoria generală a dreptului civil*, Editura Academica Brâncuși, Tg.-Jiu, 2009, p. 165-166.

⁷ reglementat de art. 1101 alin. 2 C. civ. („... judecătorii pot, în considerarea poziției debitorului, să acorde mici termene de plată și să oprească executarea urmărilor, lăsând lucrurile în starea în care se găsesc”); de art. 1146 C. civ. rom („Termenul de grație nu împiedică computația”); de art. 1366 C. civ. (prevede posibilitatea instanței de a da cumpărătorului un singur termen de plată înainte de a se pronunța asupra rezoluțiunii vânzării, dacă nu există pericolul pierderii de către vânzător a lucrului vândut și a prețului); de art. 1582 C. civ. („Nefiind defipt termenul restituțiunii, judecătorul poate să dea împrumutatului un termen, potrivit cu împrejurările”).

⁸ Regimul juridic stabilit prin art. 1863 - 1889 C. civ. cu privire la termenul uzucapiunii, referitor la modul de calcul, întreruperea și suspendarea cursului său este net diferit de cel al termenul de decădere, așa cum este acesta reglementat de C. civ. (art. 498 în materie de avulsione; art. 1512, în materia contractului de societate civilă; art. 1025 - decăderea debitorului din termenul stipulat în favoarea sa) și C. pr. civ. (art. 103 - decăderea pentru neîndeplinirea actelor de procedură în termen; art. 284 - decăderea din termenul de introducere a cererii de apel; art. 303 - nedepunerea în termen a motivelor de recurs, art. 136 - neinvocarea în termen a excepțiilor de procedură, art. 138 - nesolicitarea la timp a dovezilor; art. 301 referitor la declararea tardivă a recursului).

⁹ art. 7 din *Legea nr. 16/1994 a arendării*, art. 39, 41, , 44, 46, 47 alin. 3 din *Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și alte drepturi conexe*; art. 1 din *Legea nr. 17/1994 pentru prelungirea sau reînnoirea contractelor de închiriere privind unele suprafețe locative*. A se vedea și R. Peptan, *Drept civil...*, op. cit., 2009, p. 207.

¹⁰ A se vedea R. Peptan, *Drept civil...*, op. cit., 2009, p. 201-207.

¹¹ *Codul civil din 1864, Titlul XX Despre prescripție (Cap. I. - Dispoziții preliminare , Cap. III. - Despre cauzele care întrerup sau care suspendă cursul prescripției; Cap. IV. - Despre timpul cerut pentru a prescrie, Dispoziții generale)*.

puțin asemănătoare sub unele aspecte, și identice în ceea ce privește modalitatea de calcul¹.

Definiție. Termenul uzucapiunii a fost definit² ca fiind *intervalul de timp stabilit de lege, pe parcursul căruia trebuie exercitată posesia utilă, cu bună sau cu rea-credință, după caz, pentru că aceasta să ducă la dobândirea de către posesor a dreptului real imobiliar principal asupra bunului uzucapat*³.

2. *Rațiunea existenței termenului prescripției achizitive.* Termenul este o condiție generală esențială a prescripției achizitive atât în clasificarea bipartită a acestor condiții (alături de posesie), cât și în clasificarea tripartită (alături de posesie și susceptibilitatea bunului de a fi dobândit prin prescripție), dar și în abordări precum respingerea ideii de „prescripție instantanee”⁴, prescripția fiind în mod necesar legată de trecerea timpului⁵.

Termenul uzucapiunii, având semnificația unui anumit interval de timp, permite adevăratului proprietar să acționeze, să se opună posesiei exercitate de un terț, împiedicând astfel realizarea uneia dintre premisele invocării uzucapiunii (împlinirea termenului de prescripție achizitivă). În caz contrar, uzucapiunea va funcționa împotriva proprietarului neglijent și de aceea, în locul acestuia din urmă, va fi preferat posesorul uzucapant⁶.

Funcția sancționatoare a prescripției achizitive nu este primordială în raport cu funcția probatorie sau achizitivă, iar efectul extinctiv al dreptului din patrimoniul adevăratului titular este doar corelativul efectul achizitiv al aceluiași drept în patrimoniul uzucapantului⁷.

---

¹ Art. 2551 din *Noul Cod civil adoptat în 26 iunie 2009* prevede: „Durata termenelor, fără deosebire de natura și izvorul lor, se calculează potrivit regulilor stabilite de prezentul titlu.”

² Asemănător, Gh. Beleiu, *Drept civil român. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil*, Editura Șansa SRL, București, 2001, nr. 203, p. 235.

³ Pentru termenul uzucapiunii în reglementarea noului Cod civil, a se vedea R. Peptan, *Uzucapiunea ..., op. cit.*, p. 140, 153. Pentru termenul uzucapiunii în reglementarea D. nr. 115/1938, R. Peptan, *Uzucapiunea..., op. cit.*, p. 56 și 67.

⁴ „Prescripție instantanee” își are originea în maxima vechiului drept cutumiar francez „*en fait de meubles la possession vaut titre*” (în materie de mobile, posesia valorează titlu de proprietate), păstrată în *art. 2279 alin. 1 C. civ. fr.*, corespondentul *art. 1909 C. civ. rom.* A se vedea O. Ungureanu, C. Munteanu, *Drept civil. Drepturi reale*, Editura Rosetti, București, 2005, p. 291; I. Lulă, *Drept civil. Drepturi reale principale*, Editura Orizonturi Universitare, Timișoara, 2000.

⁵ A se vedea și R. Peptan, *Prescripția achizitivă..., op. cit.*, 2015, p. 148 și urm.

⁶ H. Mazeaud, L. Mazeaud, J. Mazeaud *Lecons de droit civil*, vol. II, Editura Montchrestien, Paris, 1963, nr. 1486, p. 1193.

⁷ Curgerea timpului „în cazul prescripției achizitive, măsoară, deopotrivă, durata unei activități - posesia necesară pentru dobândirea dreptului real principal și pe cea a inactivității titularului dreptului real” (R. Peptan, *Prescripția..., op. cit.*, p. 11.)